

Bulletin De Pijp

www.bulletindepijp.nl

Oud-Zuid

Iedereen een gezond en geweldloos 2011

Saskia's Huiskamer

GRATIS

Nummer 211 januari 2011 jaargang 23

Deze wijkkrant voor de Pijp / Oud-Zuid is een initiatief van De Gemeenschap voor Menselijke Ontwikkeling

Bulletin de Pijp
is een uitgave van de
Humanistische Beweging
Amsterdam en staat open voor
alle andere organisaties, zolang ze
niet oproepen tot geweld.

Websites:
www.bulletindepijp.nl
www.degemeenschap.info
www.humanistischebeweging.info
Op de website staan diverse links
naar andere landen in diens taal.

Contactadres:
redactie@bulletindepijp.nl
mobiel: 06-10 85 85 92

Op de website van de krant staan
alle kranten met onze artikelen,
evenals al onze adverteerders die
het mogelijk maken onze
projecten voor menselijke
ontwikkeling in de wereld te
realiseren.
Aan hen onze hartelijke dank.

Trots en respect

Normaal staat op deze plek een bespiegelende ervaring uit de zuidwestkust van Afrika. Door fysiek ongemak missen we die bijdrage nu. Als 'second best' maar een blik vanuit Amsterdam de Pijp. De verleiding is groot om op een roerig jaar terug te kijken, als het nieuwe al weer voor de deur staat. Je kan natuurlijk ook in de toekomst kijken, maar zonder kristallen bol is dat lastig. Als je achterom kijkt of om je heen, dan is het opvallend hoe vaak je twee woorden hoort: trots en respect.

In het Van Dale Groot woordenboek is trots weliswaar een breed begrip, maar met een behoorlijke negatieve lading. Je zou je kunnen afvragen waarom het dan toch zoveel gebruikt wordt? Is het mogelijk dat een heldere kijk op de eigenwaarde - maar ook op die van anderen - moeilijker is dan je zou denken?

Respect is in dat zelfde woordenboek alleen maar positief. Grappig om dan te bedenken dat de eisende variant vanzelfsprekender is geworden; terwijl de geven-variant - ook bij de eisers - niet altijd vanzelfsprekend is. Je zou toch denken dat als jezelf respect eist, je het automatisch ook aan anderen geeft! Zelfs als die andere mening of levensstijl niet de jouwe is.

Respect voor burengerucht en discodreun is zelfs voor de meest positief ingestelde mens geen gemakkelijke opgave. Nu maar hopen dat iedereen - zelfs de dieren - een prettige jaarwisseling krijgt.

De redactie

door Jan van Overveld

Jan van Overveld wenst alle trouwe lezers en ondersteuners vanuit Togo een 2011 met veel VREDE, KRACHT en VREUGDE toe.

Waar vind ik deze krant:

Bij alle adverteerders die ons blad ondersteunen:

Eetcafés: De Groene Vlinder, Stigter, Volle Maan, Reuring, Tjing tjing, Mambo, Eetwinkel het magazijn, De Duvel, Hannibal koffiehuis.

Cafés: Jeffrey's café, Mansro, Hermes café, Eddy Bar, café de Plakhoek.

Restaurants: Helden, Vamos a Ver, Flinckx, Artist Libanees, Wijnbar Boelen& Boelen, Saskia's huiskamer.

Overige: Sonny falafel, bakkerij Brood, bakkerij Rud.H.Vennekamp, Bakkerij Ron Verboom, IJzerwaren de Haan, Slagerij Noz, Turkse bakkerij, De fietsfabriek, La Venta traiteur, Erve installateur.

En bij: Albert Heijn, De Coöp, Genko, Buurt centrum, Bibliotheken, en andere restaurants, cafés en winkels in de pijp.

COLOFON

Vrijwillige medewerkers•

Jan van Overveld, Peter Noordendorp, Lory Tasma,
Sabine van Tatenhove, Manuel Schreurs, Toon
Bruin, Katja Elsas, Anke Kuijpers, Uke Veenstra, JdJ
en Bert Roelofs

Redactie-adres:

postbus 51346,
1007 EH, Amsterdam
Mobiel: 06-10 85 85 92
E-mail: redactie@bulletinde-
pijp.nl **Deadline:**
15e van iedere maand

Dit blad dient als expressiemiddel van de wijk, plaatst de mens als centrale waarde, beschouwt alle mensen gelijkwaardig, erkent de vrijheid van gedachte en geloof en staat open voor elk soort deelname, mits deze geen discriminatie of geweld oproept. De ingezonden stukken komen niet noodzakelijkerwijze overeen met de mening van de redactie.

EEN KIJKJE IN DE KEUKEN

kijkjeindekeuken@bulletindepip.nl

door JdJ

Het KOOKBOEK v/d amsterdamsche huishoudschool samengesteld door:
C.J.WANNÉE

Het jaar 2010 was een bijzonder jaar in de keuken: dit was het jaar van het honderdjarig bestaan van hét handboek in de keuken waarmee gedurende de laatste eeuw, vele vrouwen, welke de huishoudschool bezochten hebben leren koken. De schrijfster, die tevens lerares aan 'de amsterdamsche huishoudschool' was, werd in 1910 gevraagd een receptenboekje te schrijven.

De vraag kwam van studenten en collegae. Dit bijzondere kleinood groeide uiteindelijk uit tot een volwaardig kookboek, dat in de loop van de afgelopen eeuw steeds werd herdrukt en uitgebreid.

In mijn eigen keuken bleek zelfs een uitgave van dit boek te staan, een negendedruk uit het begin van de jaren '60. Het boek in mijn keuken is vergeeld en ruikt oud en versleten, heerlijk! Hopelijk zijn de recepten het tegenovergestelde...

U begrijpt het wel, vandaag dus een recept wat honderd jaar geleden is opgetekend door mejuffrouw C.J. Wannée. Gezien het jubileumjaar open ik het boek op paginahonderd en laat me verrassen:

Het boek laat me een keuze. Wat nu? Worden het de zwezerikcroquetten, of de kaascroquetjes? Ik kies voor het eerste. Die haal je tegenwoordig niet uit de muur. Tenminste, ik heb er nog nooit iemand over gehoord...

De ingrediënten:

1 zwezerik, 1/2 blikje champignons, 2 1/2 dl. bouillion, 1/2 dl. room, 35 gr. bloem, 35 gr. boter, 1 eierdooier, peper, zout, 1/2 ei, of één eiwit om te paneren, 3 blaadjes gelatine, foelie,

thijm, Spaansche peper, paneermeel en, uiteraard tot slot frituurvet.

Het is een fikse boodschappenlijst, maar behalve het frituurvet, is het, op de Albert Cuijpmarkt, toch allemaal gelukt om bijeen te krijgen. Frituren doe ik lekker in olijf -of slaolie: veel minder vet en bijkans net zo lekker.

De zwezerik dient een half uur in koud water geweekt te worden en in de voornoemde kruiden en zout 20 tot 25 minuten gaar te worden gekookt. Van de zwezerikbouillion, de boter, het bloem, room en eierdooier, kluts je een mooie saus. Hierna de gesneden champignons en zwezerik door de saus roeren, totdat het een stroperige massa is.

Dit mengsel vervolgens laten afkoelen op een bord, bijna stijf laten worden. Mocht dit te langzaam gaan, of niet lukken, de geweekte gelatine erdoor roeren.

Nadat het mengsel kneedbaar is geworden draai ik er kleine rolletjes van en paneer deze in het eiwit. Na een kwartier in de koelkast gaan de rollen in de hete olie. Het ruikt lekker, het is een boel werk, maar smaakt het ook?

Het is bijzonder, en dat is het.

Aan de adverteerders

Om misbruik te voorkomen vragen we u alleen advertenties af te rekenen met (van links naar rechts): Lory Tasma, Manuel Schreurs, en Peter Noordendorp

Dieren in de muziek

Het kan niet anders na een bezoek aan de dierenwinkel op de Albert Cuypmarkt: hoe is het met dieren in de muziek gesteld? Ik bedoel niet direct een trompetterende olifant in Artis, maar hoe gaat de muziek met dieren om en hoe worden ze uitgebeeld? Na wat denk- en vooral piekerwerk - er is hier vrijwel niets over te vinden -, kan de conclusie niet anders zijn dat dieren héél vaak in de muziek opdraven. En dan zowel in de populaire, klassieke als de wereldmuziek. Maar zoals uit dit stukje zal blijken: er is voor de Partij voor de Dieren nog veel werk aan de winkel. Met name de populaire muziek maakt het soms wel erg bont.

Klassieke componisten vonden het al vanaf de Renaissance leuk om dieren bij hun muziek te betrekken. Dat kan op twee manieren: je imiteert het geluid van een dier of je beeldt via de muziek

Petrovich
Mussorgsky

de aard van het dier uit. Dit is voor het onderwijs aan jonge kinderen nog altijd een leuk onderdeel. Laat ze bijvoorbeeld "Le carnaval des animaux" (het dieren carnaval) horen van Camille Saint-Saëns en ze kunnen vrij snel zeggen om wat voor dier het gaat. De Franse componist Olivier Messiaen (1908-1992) was een overtuigd rooms-katholiek en haalde zijn inspiratie uit Gods schepping. Daardoor hield hij een levenslange fascinatie voor vogels en die waren dan ook in verschillende stukken van hem te horen, zoals "Catalogue d'oiseaux" voor piano (YouTube). Sergei Prokofiev (1891-1932) beeldde verschillende dieren uit in het muzikale verhaal "Peter en de Wolf".

De wereldmuziek beeldt door verschillende instrumenten of zang veel dieren letterlijk uit als imitatie. Er bestaan prachtige oude opnames van muziek op de Salomonseilanden (Melanesië) waarbij vogels met panfluiten geïmiteerd worden. Heel bekend is de Apendans (Ketjak) die op Bali uitgevoerd wordt door dansers die apen uitbeelden en vocaal ritmisch het geluid van apen nadoen (YouTube: Elbobu apendans).

Aard van het beestje

De populaire muziek meent het heel anders te moeten aanpakken. Dieren worden hier zelden direct vertolkt qua geluid of aard van het beestje. Er wordt meer óver gezongen en dan vaak niet zo positief. Wat te denken van het lied "Stoont (geen tikfout) als een garnaal" (1975) van Koot & de Bie (YouTube). Het bekende lied van Dorus "Er wonen twee motten" is best leuk, maar de motten blijven een beetje bespottelijk in die ouwe jas (YouTube) van Toon Manders.

Ik ben blij dat ik niet mot "Charlotte" ben. "Op een Kangoeroe-eiland" van het Cocktailtrio geeft die beesten ook geen goed imago (YouTube). Het dieptepunt, wat mij betreft, vind ik absoluut "Flappie" van Youp van 't Hek (2004). Ieder jaar wordt Kerstmis voor mij weer verpest als ik dit liedje hoor. Senti-menteel als ik ben, kan ik het niet zonder tranen te plengen horen (YouTube). Dit is voor mij vals sentiment. Ik ben altijd blij als Flappie in de pan zit en daarna pa ook nog.

Nu word ik niet gehinderd door bescheidenheid, dus heb ik besloten als eerste een Canon te beginnen van Dieren in de Muziek. Hieronder wordt een bescheiden aanzet gegeven van een eerste lijstje door mij samengesteld. Dit is niet objectief, dus daarom mijn oproep om suggesties te mailen. Er mag ook een speciale uitvoering gegeven worden. De voorwaarden zijn: 1. Het geluid van een dier wordt geïmiteerd of de aard (beweging) wordt nagedaan. Alle dieren komen in aanmerking, zelfs spinnen. De muziek moet te beluisteren zijn op YouTube (en daar staat héél

door Anke Kuijpers
www.opus391.nl

veel) anders is het voor andere lezers niet te beoordelen.

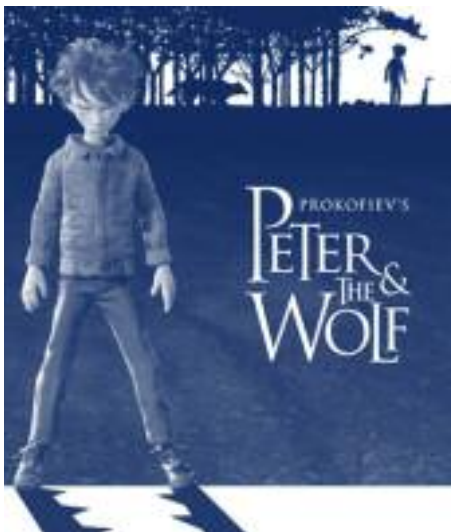
Hier is het (voorlopige) lijstje:

(Alles is te vinden op de titel op YouTube, tenzij anders vermeld)

1. Ballet of the chicks in their shells, Modeste Moussorski 1874 (YouTube: Isao Tomita)
2. Swans migrating van Cantus Arcticus, E. Rantavaara 1972 (YouTube: By boat to Soumenlinna)
3. Ketjak (Bali) (YouTube: Elbobu apen-dans)
4. Teddy bear's picknick (J. Bratton 1932)
5. Flight of the bumble bee, Nikolaj Rimski-Korsakov 1899 (YouTube: Makim)
6. L'Eléphant uit le Carnaval des animaux, Camille Saint-Saëns 1886

Ankie's Muziekie

7. Kattenduet, Gioacchino Rossini
8. Peter en de Wolf, Sergei Prokofiev 1936 (YouTube: Peter en de Wolf)
9. Le Merle bleu uit Catalogue d'oiseaux, Olivier Messiaen 1959
10. Dikkertje Dap, Paul van Westering 1992 (YouTube: VOF de Kunst)

De laatste is er wat bij gesleept. Daarom bengelt deze onderaan. Het leukste moment vind ik toch als Dikkertje Dap naar beneden glijdt langs de hals van de giraffe. En dat hoor je heel goed. Wie nog meer klassieke dierenvertellingen wil luisteren, kan de cd "Van Aap tot Zwaan. Beestig klassiek" bestellen via www.klara.be (de fantasische Belgische radiozender). Populaire en wereldmuziekvoorbeelden moeten helemaal op eigen kracht gezocht worden.

Suggesties graag naar mail@opus391.nl

Katja

DROOM

Ik droomde dat ik vliegen kon
Ik vloog met wind mee
Daar zat jij rustend op een steen
Jij keek uit over zee

Je zag er mooi en glanzend uit
Met veren blauw en groen
Mijn veren pak was rood en geel
Ik vloog toen naar jou toe

Ik streek sierlijk naast jou neer
Blij dat ik jou had gevonden
We zongen samen het hoogste lied
We waren erg opgewonden

Ik zong voor jou het levenslied
Liedjes uit mijn leven
Want ik had je zoveel te vertellen
Over mijn verleden
Jij zong toen jouw verhalen
Over waar je was geweest

Al jou spannende avonturen
Je had zoveel beleefd
Ik genoot met volle teugen
Ik voelde me zo blij
Dat ik jou had gevonden
Want bij jou voelde ik me vrij

Ik vroeg toen: Als je verder vliegt
Mag ik dan met je mee?
Dan vliegen we samen verder
Over de blauwe zee

Katsongs © 2010

Voor
Astrologische
consulten bel Katja Elsas
tel: 06-22827004

BAKKERIJ

RON VERBOOM

BROOD, BROOD EN NOG EENS

HÉÉL LEKKER BROOD

Ceintuurbaan hoek Ferd. Bolstraat
Tel: 662 14 09 Fax: 662 50 54

**EETWINKEL
HET MAGAZIJN**

**Delicatessen
Broodjes,
dagschotels.**

Frans Halsstraat 68 Tel: 675 3506
www.hetmagazijn.nl

Een dierenwinkel in de Pijp

Jaren geleden was er een serie van Jiskefet op de televisie "De dierenwinkel". Het waren hilarische toestanden met klanten die voor hun dier de gekste dingen kwamen vragen. De eigenaar van de winkel ging in een stofjas de hele dag trapje op, trapje af op zoek naar het gevraagde. De serie was gebaseerd op een echt bestaande winkel op de Ceintuurbaan. Het meest fascinerende aan die winkel vond ik de etalage, die altijd hetzelfde was, met als het mooiste voorwerp een klein kabouter-tje dat met een hengeltje probeerde te vissen midden tussen katten-voer en hondenriemen.

Bert

De dierenwinkel "Bert's dierenbenodigdheden" op de Albert Cuypmarkt (het tweede gedeelte) stond jammer genoeg niet model voor Jiskefet, de serie zou dan ook heel leuk geweest zijn. Als je de winkel binnenkomt is er altijd een vrolijk "hallo" te horen van eigenaar Bert Haan (52). Samen met zijn vrouw Karin heeft hij in 1997 de winkel van de vorige eigenaar overgenomen.

Hij zit al 38 jaar in het vak. Dus genoeg reden voor een praatje.

38 jaar in het vak? Dat betekent dat je met je 14e al achter de toonbank stond?

Ik was niet zo'n ster op school en wilde liever werken. Zo ben ik eigenlijk bij toeval in dit vak gerold. Het was een echt familiebedrijf en toen mijn baas ermee op wilde houden, bood hij mij aan om het over te nemen. Het was niet zo dat er een bepaalde opleiding was om een dierenwinkel te runnen. Ik heb het echt in de praktijk geleerd.

Heeft hier altijd een dierenwinkel gezeten?

Ik weet dat het familiebedrijf er al 60 jaar geleden zat. Het was in het begin een aquariumwinkel. Mensen hier in de buurt hadden door de kleine behuizing vaak een klein aquarium met siervisen. Later kwamen de kleine honden en vooral veel katten. Goed tegen de mui-

Karin

zen! Ik ben wel een tijd naar een pand verderop gegaan omdat er gerenoveerd moest worden. Ik ben toen ook acht weken dicht geweest. Het is me niet meegevallen, financieel niet en ook veel stress. Ik vind het leuk dat de winkel aan de markt zit. Ik heb leuk contact met een paar collega's en een enkele keer gaan we met elkaar op stap: eten en drinken. Je mag zelf bedenken wat we het meest doen dan.

Is er nog mode in het eetgedrag van kat en hond?

DÉ BAKKER VAN DE PIJP!

® BROOD

KOM LANGS OM AL ONZE VERSE DESEM PRODUCTEN TE PROEVEN!

OOK HEBBEN WIJ HEERLIJKE SANDWICHES EN KOFFIE TO-GO!

Van ma t/m za van 08.00-18.00 uur geopend op 1e v/d Helststraat 49!
WWW.BBROOD.NL

TANDPROTHETISCHE PRAKTIJK

R.SANOU
Technodent

Ceintuurbaan 394
Tel 470 46 50
rsanou@quicknet.nl

Dokter Bert's Dierenwinkel

door Anke Kuijpers
www.opus391.nl

Door de jaren heen zie je wel dat baasjes anders over het voer gaan denken. Vroeger at kat of hond wat de pot schafte en langzamerhand kwamen de blikjes en droogvoer. Tegenwoordig komen 75% van mijn klanten voor kattenbenodigdheden en 25% voor de hond.

Je moeder helpt ook nog in de winkel.

Doortje komt nog twee maal per week hier naar toe om te helpen. Ze is 83 maar vult nog zakjes met brokjes en doet boodschappes voor ons. En veel klanten komen ook voor een praatje met haar en dan gaan ze lekker even koffie leuten.

Je wordt wel eens dokter Bert genoemd.

Weet je hoe dat komt? Vaak heeft een

Oma Doortje

kat of hond iets vaags en wil men niet meteen naar de dierenarts vanwege de hoge kosten. Ze vertellen dan wat er aan de hand is, ik geef ze advies en raad ze soms een pilletje of ander voer aan. Jij vertelt dat je kat waarschijnlijk aan een giftige plant heeft gekauwd en nu voor pampus ligt. Gewoon een beetje melk geven, die maag moet weer kalmeren. Karin heeft me eens een prachtige dieren-encyclopedie gegeven, die kan ik ook nog raadplegen.

Zijn de vetbolletjes weer populair?

Je merkt het dat als het kouder is mensen speciaal voor de vetbolletjes komen. Gelukkig denken hier in de buurt veel mensen ook aan de vogels. De supermarkten hebben soms vetbolletjes, bij mij kun je ze het hele jaar krijgen.

Mag ik je vragen wat jouw lievelingsdier is?

Kijk, daar loopt er één: een kat die hier altijd zit. En we hebben er nog twee thuis. Als we niet oppassen, dan zou ons hele huis volzitten met honden, katten en ga maar door.

Karin staat pens te wegen en Bert gaat weer aan de slag. Een dierenwinkel waar je altijd met een goed gevoel weggaat. En als je dan thuiskomt, staan de beestjes je vrolijk op te wachten. Smullen maar!

Vetbolletjes

Feest Café De Plakhoek

Rita en George

Cornelis Trooststraat 68

Café de Plakhoek wenst u allemaal een gezond 2011. In februari zijn wij wegens verbouwing gesloten.

Frans Halsstraat 39
Tel: 771 41 86

www.minicards.com

café
de Groene Vlinder

1e van der Helststraat
Hoek Albert Cuypstraat
Tel: 470 25 00

Elke dag vers
bij **J. Pie**

Groenten fruit &
delicatessen
Albert Cuypmarkt 130a

Bloemen en planten

door Toon Bruin

Het is een van de oudste botanische tuinen ter wereld en kent een interessante en rijke geschiedenis.

Het grote voorbeeld voor de artsen in Amsterdam vormden de kloostertuinen vol medicinale planten. Zij vroegen in 1618 een terrein aan bij de burgemeesters van de stad. Pas toen Amsterdam in 1635 werd geteisterd door een pestepidemie, zagen de bestuurders in dat een tuin met medicinale planten noodzaak was. Toch heeft het nog tot 15 januari 1638 geduurd, voordat het plan gerealiseerd werd. Op de Reguliershof (waar tegenwoordig de Keizersgracht en de Utrechtsestraat elkaar kruisen) werd een Hortus Medicus gesticht, op een oppervlakte van 350 vierkante meter. In die tijd kochten de mensen hun groenten, fruit en zuivelproducten op de markt, waar de boeren hun waren aan de man probeerden te brengen. Er was in die tijd geen verschil tussen apothekers en kruideniers; bij beiden kon je kruiden en medicinale planten kopen. Kwakzalverij was aan de orde van de dag. Artsen en apothekers waren lid van het Sint Lucasgilde, waar wonderlijk genoeg ook kunstschilders lid van waren. Om toegelaten te worden moesten ze een examen afleggen in de Hortus. Het examengeld bedroeg eerst 6 gulden, later werd dat 24 en uiteindelijk 50 gulden. De medische wetenschap stond nog in de kinderschoenen. In die tijd dacht men dat het menselijk lichaam uit vijf vochten (humoren) bestond. Daar komt onze uitdrukking 'een goed of slecht humeur hebben' vandaan, net als de begrippen 'zwartgallig' en 'je gal

spuwen'.

VOC-reizen

Met de aanleg van een Hortus Medicus waren Leiden (1590) en Franeker (1632) Amsterdam al voorgegaan. Utrecht (1639), Groningen (1664), Breda (1646) en Harderwijk (1649) zouden volgen. Onze Hortus was onderdeel van het Athenaeum, in de andere steden waren ze onderdeel van de universiteit. Johannes Snippendaal (1616-1670) werd benoemd als Praefectus Horti Gymnasii Amstelodamensis. Zijn salaris was 120 gulden per jaar. Snippendaal heeft het sortiment planten uitgebreid van 330 naar 1200. Op 12 januari 1656 werd hij ontslagen. In de huidige Hortus is een gedeelte van de tuin naar hem genoemd. Hermanus Cornelisz volgde hem op. Hij verdiende jaarlijks 325 gulden. Van dat geld moest hij een eventuele tuin-knecht zelf betalen. In 1658 werd dat bedrag verhoogd naar 375 gulden.

Vanwege woningbouw moest de Hortus verhuizen. Jan Olofz aan het roer, voor

200 gulden per jaar. Het aantal inwoners van de stad steeg van 50.000 tot 105.000 en veertig jaar later zou dat oplopen naar 210.000 inwoners. Er kwam een fusie van het Sint Pietergasthuis aan de Nes en het Onze Lieve Vrouwengasthuis aan de Nieuwe Dijk. Het nieuwe 'ziekenhuis' werd gevestigd op de Grimburgwal: het Binnen-gasthuis. De verzorging van de armen was gratis en er waren twee maal zeven bedden. In 1664 verhuisde de Hortus naar het terrein van het Binnen-gasthuis. In 1682 moest de Hortus wederom verhuizen. De Hortus kwam te liggen tussen de Nieuwe Heren-gracht, Muidergracht en Middenlaan (tegenwoordig de Plantage Middenlaan). Vanuit Midden-Amerika werden toen tomaat, maïs, Spaanse peper, tabak, zonnebloem en aardappel ingevoerd. Hendrik Adriaan van Reede tot Drakestein (1636-1691) trad toe tot de Heren XVII van de Verenigde Oost-Indische Compagnie. Tijdens zijn lange reizen naar Ceylon (het huidige Sri Lanka) en India stuurde hij veel planten en zaden naar de Hortus. Hij verzocht anderen

De historie van de Hortus (I)

dit ook te doen.

Zout water

In 1683/1684 kwamen er twee kassen in de Hortus. De kassen werden verwarmd met hout of turf. Bij vorst konden de glazen kassen met houten luiken afgesloten worden. Bij de kassen lagen twee grote loden bakken om regenwater op te vangen. Ook werd water aangevoerd uit de rivier de Vecht in de buurt van Weesp. De Afsluitdijk zou pas vele eeuwen later komen, dus Amsterdam had alleen zout en brak water en verder werden de grachten enorm vervuild door de bevolking; huisvuil, maar ook ontlasting werd op straat en in de grachten gekieperd. In het IJ zwommen vissen zoals haring, schol en ansjovis. Verder dobberden er zeeplanten als lamsoor en zeekraal rond.

In 1652 stichtte Jan van Riebeeck (1619-1677) in opdracht van de VOC de kolonie Kaap de Goede Hoop in Zuid-

Afrika. Daar werden druiven, olijven en tabak geplant. De Hortus kreeg het verzoek om zaden van bomen op te sturen, die nodig waren voor de bosbouw. Zo kon men over hout beschikken voor reparaties aan de schepen.

Pruikenmakers en financiële perikelen

Docenten en het personeel van de Hortus werden betaald door de gemeente van Amsterdam. Opbrengsten van lessen examengeld en entree-gelden en opbrengsten van de verkoop aan particulieren kwamen in de kas van de Hortus. De Hortus heeft in 1697 afval voor 50 gulden aan de liefhebber verkocht, zo werd 'vaelt' (vullis) aan de man gebracht. In 1727 en 1738 werden planten aan particulieren verkocht. In 1768 was er een grote opruiming en werden veel planten aan de Bloemenmarkt op het Singel verkocht. In 1785 kostten de examens voor artsen 20 gulden, voor chirurgijns 20 gulden en voor pruikenmakers 10 gulden. Als tegenprestatie mochten de pruikenmakers in het vervolg haren knippen, wat eerst alleen door artsen gedaan mocht worden. Schepen met veervoer betaalden in natura. De mest die "uyt schepen met ossen van buyten 's land in de stad komende" werd op de wal van de Nieuwe Plantagie gebracht. Uiteindelijk was het met de verdienste zo gesteld dat

inkomsten hoger lagen dan de uitgaven, er waren jaren bij dat men 90% overhield. De kas werd alleen maar voller. Het geld werd weggesluisd en men ging er obligaties van de VOC van de provincie Zeeland van aanschaffen. Een gedeelte van de financiële administratie werd vernietigd om malversaties te verbergen. Commisaris Egbert de Vrij Temminck die aangesteld werd om dit uit te zoeken, heeft de chaos nooit echt kunnen oplossen.

Wordt vervolgd in het volgende Bulletin

Op 16 december is een kleurrijk werk van viltkunstenares Claudy Jongstra in de Oranjerie onthuld. Zie voor meer nieuws en activiteiten in de Hortus: www.hortus.nl

Café Mansro

Eerste Sweelinckstraat 13
Telefoon 664 45 54

De Fietsfabriek
Jacob van
Campenstraat 12

Tel: 6721834
info@defietsfabriek.nl

www.defietsfabriek.nl

www.defietsfabriek.nl

DE DUVEL

Café Restaurant
1e v.d. Helststraat 59-61

Tel. 675 75 17

www.deduvel.nl

Op zaterdag 15 en zondag 16 januari organiseert

Dans-dansen

op de Ceintuurbaan 73 open dagen. Er wordt een speciaal programma aangeboden:

Voor volwassenen:

Klassiek Ballet (beginners en gevorderd)

Modern jazz

Zumba

Pilates

Yoga

Aerobics/BBBB

Musical les (onderbegeleiding van een professionele zangcoach en dansdocent)

Voor de kinderen:

Streetdance vanaf 5 t/m 12 jaar

Hip Hop vanaf 12 jaar t/m 16 jaar

Musical les (onder begeleiding van een professionele zangcoach en dansdocent)

Voor meer informatie kunt u kijken op www.dans-dansen.nl of bellen naar 020-7796770.

Michele Vernout

EETCAFÉ VOLLE MAAN

Ook voor al uw feesten, partijen en diners vanaf 12 pers.

Lunchen, dineren en borrelen aan het park.

Sarphatipark 4 Tel: 6759945
www.eetcafevollemaan.nl

Carlo di Luca

Carlo di Luca
expresso
koffie to go

weer geopend voor al uw Italiaanse koffie's, thee etc.

Gerard Doustraat 224
ma t/m vr 08.00 tot 18.00 uur
zat. 09.00 tot 18.00

Slagerij Noz
Kwaliteits slagerij
1e Van der Helststraat 78
tel.: 671 62 04
Ook voor al uw fijne vleeswaren en schotels uit eigen keuken

Café - Koffiehuis Petit Restaurant
HANNIBAL
Ferdinand Bolstraat 92
Tel: 673 54 88

ijzerwaren & gereedschappen handel bv
deHaan
Gerard Doustraat 62-64
1072 VV Amsterdam
Tel: 671 20 16

openbare bibliotheek amsterdam

Gewijzigde en verruimde openingstijden bibliotheken Amsterdam-Zuid

De Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) gaat per 1 januari 2011 haar openingstijden stroomlijnen om daarmee een optimaal evenwicht te bereiken tussen de inzet van personeel en dienstverlening aan de gebruikers. In vrijwel alle vestigingen is hierdoor ook een uitbreiding van de openingstijden bereikt. Hieronder de nieuwe openingstijden per 1 januari 2011 in de bibliotheken in Amsterdam-Zuid.

Bibliotheek Buitenveldert

Maandag	14.00-20.00 uur
Dinsdag	gesloten
Woensdag	10.00-17.30 uur
Donderdag	10.00-20.00 uur
Vrijdag	10.00-17.30 uur
Zaterdag	11.00-16.00 uur

Bibliotheek Olympisch Kwartier

Maandag	14.00-17.30 uur
Dinsdag	10.00-17.30 uur
Woensdag	14.00-20.00 uur
Donderdag	gesloten
Vrijdag	10.00-17.30 uur
Zaterdag	11.00-16.00 uur

Bibliotheek Cinétoel

Maandag	14.00-17.30 uur
Dinsdag	10.00-17.30 uur
Woensdag	14.00-20.00 uur
Donderdag	gesloten
Vrijdag	10.00-17.30 uur
Zaterdag	11.00-16.00 uur

Bibliotheek Roelof Hartplein

Maandag	14.00-20.00 uur
Dinsdag	gesloten
Woensdag	10.00-17.30 uur
Donderdag	10.00-20.00 uur
Vrijdag	10.00-17.30 uur
Zaterdag	11.00-16.00 uur

Over de Openbare Bibliotheek Amsterdam

De Stichting Openbare Bibliotheken Amsterdam (OBA) omvat een centrale bibliotheek en 27 wijkbibliotheken. Samen verzorgen zij het bibliotheekwerk in de gemeenten Amsterdam, Diemen en Ouder-Amstel. De OBA is een culturele instelling, die zich ten doel stelt het vrije verkeer van informatie in de Amsterdamse samenleving te bevorderen. De OBA heeft zich ontwikkeld tot de meest gebruikte culturele ontmoetingsplaats in heel Amsterdam met 170.000 leden en meer dan 4,5 miljoen bezoekers en 6.000 activiteiten per jaar.

We proudly present

2e hands kleding
CARNABY-STREET

Students always 15% off

Albert Cuypstraat 99
tel: **020-6707344**

ACHTMINT
SPECIALISERING IN
HET TOEGANGELIJK
ASPB

Uw installateur
B van Erve

CEINTURBAAN 212
TEL: 662 03 20
WWW.BVANERVE.NL

LA VENTA TRAITEUR
Spaanse producten,
tapas & catering

Gerard Doustraat 66
1077 VV Amsterdam
www.laventatraiteur.nl
Contactpersonen:
Francisco Rodriguez
020-4711323
Jose Pozuelo
020-6929124
info@laventatraiteur.nl

Stadsdeelinformatie

Wijkservicepunt Ruysdael

Adres: Ruysdaelkade 163, 1072 AS Amsterdam (Zuid)

Telefoon: 672 0538, fax: 670 6501

Inlooppreekuur: di t/m vr 09.00-12.00 uur en van 15.30 - 17.00 uur

Bijzonderheden:

Het wijkservicepunt ondersteunt initiatieven van bewoners om de buurt leefbaarder te maken. Vandalisme en overlast worden aangepakt. In het wijkservicepunt werkt welzijnsinstelling Combiwel samen met politie,

Stadsdeel Zuid en woningcorporatie Ymere.

Politiespreekuur: Buurtregisseur Rienk Huizenga (HSK)

en Jan de Jong (Frans Halsbuurt),

iedere do, 17.00 - 19.00 uur.

E-mail: pijp-buurtregie@amsterdam.politie.nl

Bij afwezigheid bellen naar 0900 - 8844

Diamantbuurt: Politie buurtregisseur

Marco van Bruggen

E-mail: Marco.van.bruggen@amsterdam.politie.nl

Contact: Wijkteam; Ferdinand Bolstraat 190 -192

Tel: 0900 - 8844

Politie Meld Misdaad Anoniem

Tel: 0800 7000

Multifunctioneel centrum Coenen-Lydia

Adres: Roelof Hartplein 2a, 1071 TT Amsterdam

Telefoon: 66 29 497

E-mail: mfc.coenen-lydia@combiwel.nl

Internet: www.combiwel.nl

Voor inloop: ma t/m do 9.00 - 17.30 uur.

Vrijdag: 10.30 - 17.30 uur.

Restaurant en ontmoeting

Adres: J.M. Coenenstraat 4

Telefoon: 66 29 497

Openingstijden: ma t/m vrijdag 9.00 - 17.00 uur
(restaurant tot 19.00 uur)

Multifunctioneel buurtcentrum De Edelsteen

Adres: Smaragdplein 3 - 5, 1074 HA Amsterdam

Tel: 767 03 92

Openingstijden: 10.00 - 20.00 uur

Internet: www.combiwel.nl of www.zuid.amsterdam.nl

Buurt Centrum De pijp

Adres: 2e van der Helststraat 66, 1072 PG Amsterdam

Tel: 570 96 40

Open Huis Op Zondag / Buurtrestaurant De Pijp

Voor eten op zondag (• 5,00)

Reserveren: maandag t/m donderdag 13.00 - 16.00 uur

Telefoon: 570 96 40

E-mail: bc.depijp@combiwel.nl

Algemeen Maatschappelijk werk

Sociaal raadslieden en maatschappelijk werkers.

Adres: Buurtcentrum De Pijp, 2e Van der Helststraat 66

Telefoon: 570 96 40.

Spreekuur: ma, wo en donderdag van 09.30 tot 12.00 uur.

Stadsdeelkantoor Zuid

Adres: President Kennedylaan 923

Telefoon: 14 020

www.zuid.amsterdam.nl

Informatiebalie: op werkdagen tussen 08.00 - 17.00 uur

Stadsdeelkantoor Zuid loket Tripolis

Adres: Burgerweeshuispad 301

Telefoon: 14 020

www.zuid.amsterdam.nl

Informatiebalie: op werkdagen tussen 08.00 - 17.00 uur

Huurdersvereniging De Pijp

Wijkcentrum Ceintuur.

Telefoon: 66 211 45 dinsdag bereikbaar,

Anders antwoordapparaat

Adres: Gerard Doustraat 133

info@hvdepijp.nl en www.hvdepijp.nl

Wijksteunpunt Wonen (achterstallig onderhoud?)

Bezoek één van de spreekuren

Iedere woensdagochtend van 9.00 tot 12.00 uur

Donderdagavond van 19.30 tot 21.00 uur

Adres: Gerard Doustraat 133

STREETCORNERWORK ZUID

Het streetcornerwork is er voor alle jongeren en (jong) volwassenen in achterstandssituaties tot 23 jaar. Heb je vragen over werk, scholing, justitie, financiën, huisvesting, gezondheid of je vrije tijd, neem dan contact op met een van onze veldwerkers, wij zullen er samen met jou voor zorgen dat je weer grip kunt krijgen op je eigen leven.

www.streetcornerwork.eu

De veldwerkers:

Amine Delkhoshnavaz, Diamantbuurt

Emma Louwinger , Oude en Nieuwe Pijp

Deusa Marques, Zuider-amstel Rivierenbuurt

Abrahiem el Haouari, Heel Zuid

Richard Ottevanger, Heel Zuid

Teamleider Zuid:

Joost van Hienen, Mobiel: 06- 14013706,

j.vanhienen@streetcornerwork.eu

Kantoor: Karel du Jardinstraat 52, Tel: 470 94 35

Vijfenveertig kinderen naar school?

Beste lezer,
Mocht u willen reageren op artikelen uit Bulletin De Pijp, dan kunt u altijd uw reactie naar de redactie sturen. Wij plaatsen dan uw reactie in de eerstvolgende krant editie.

emailen naar: redactie@bulletindepijp.nl
per post naar: Bulletin De Pijp,
postbus 51346, 1007 EH, Amsterdam

**Ga naar YouTube, vul dan in:
Project Kpalime Togo
U ziet dan ons project.
En ook op het Facebook van
Jan van Overveld**

**Jan is zeker tot maart 2011 in Togo
U kunt met hem communiceren via
janvanoverveld@yahoo.fr**

**Het agrarisch project in het dorp
Danyi loopt heel goed, maar er kunnen
nog verbeteringen komen als we
zonnecollectoren zouden kunnen
betalen.**

Donaties hiervoor zijn zeer welkom.

Liefs van Jan

Zullen komend jaar weer vijfenveertig weeskinderen in Togo naar school kunnen?

Daarop kunt u als lezer een antwoord geven. Steun dit kleinschalige project door zes jaar lang een van deze kinderen onder uw hoede te nemen en ze naar school te laten gaan. Zes jaar school is een minimum basis voor een kind om later verder te komen in het leven.

Er is al geld bijeengebracht voor de komende twee jaar. Er is geen groot bedrag nodig. Als meer dan vijftig mensen zes jaar lang met een bankopdracht 5 euro per maand storten, gaat dat 100% naar deze kinderen. Ieder jaar als ik naar Togo ga, zie ik daar persoonlijk op toe.

Er is nu geld voor 40 kinderen

Stort uw bijdragen op: giro 7867814

**t.n.v. De Gemeenschap
o.v.v. 40 kinderen naar school**

Eten en drinken bij
**CAFÉ
STIGTER**

**Ceintuurbaan 342 Reserveren: 6711444
www.cafestigter.com**

Ostade theater

Een selectie uit het programma

Silvester Zwaneveld

Het Recht Van De Sterkste

zondag 09 januari 2011 20:30 uur

Cabaret

Het 'grote' publiek kent Silvester Zwaneveld vooral van het duo 'Arie & Silvester'.

Maar de cabaretier reist al een aantal seizoenen met zijn solovoorstellingen door het land..

Met zijn nieuwe voorstelling Het Recht Van De Sterkste, gaat Silvester helemaal terug naar de basis, naar het begin van het leven en de daarbij behorende evolutie.

De grote vraag die Silvester wil beantwoorden is of wij evolutionair gezien niet allang voorbij onze uiterste houd-baarheidsdatum zijn?

Zijn wij inmiddels niet gewoon meer dan evolutionair afval, en zo ja wat doen we dan nog met onze tijd op aarde?

Het Recht Van De Sterkste biedt hilarische visuele scènes, interactieve sketches, bloedstollende en meeslepende verhalen, filosofische overpeinzingen en sterke, harde grappen.

Producent/spel: Silvester Zwaneveld

*Koop snel uw kaarten voor de voorstellingen van 2011 met iDeal!!!!
Dan profiteert u nog van het oude btw tarief!*

**ostade
theater**

www.ostadetheater.nl
Van Ostadestraat 233d
Tel: 679 50 96

Badcuyp

Een selectie uit het programma

Zimbolico - Jazz

Zondag 19 december

AANVANG: 21:30 / Concertzaal/boven

Brazilian Speed Samba Jazz Piano-Trio

Zimbolico is het nieuwe Trio-project van pianist Jens Lima dos Santos (Duitsland). Hij nodigde de contrabassist Carlos Monteiro (Angola) en de drummer Mark de Jong (Nederland) uit, om aan zijn 'Tribute to the Zimbo-Trio' te gaan werken.

Naar een bezoek aan de school van het Zimbo Trio in Sao Paulo in 2002, waar hij lessen volgde van de maestro zelf (Amilton Godoy) en ook een workshop over pentatoniek kon geven, liet hem de muziek van dit Trio niet meer los. Het Zimbo Trio bestaat al bijna 50 jaar.

Zimbolico speelt stukken uit het bekende repertoire van Braziliaanse componisten zoals A.C. Jobim, A. Barroso, Milton Nascimento, Joao Bosco, Edu Lobo. De arrangement zijn geïnspireerd op het Zimbo Trio met een sterke invloed uit de moderne Jazz.

(binnenkort zal het Trio voor een CD-opname de studio ingaan...)

Met: Jens Lima dos Santos (piano), Carlos Monteiro (akoestische bas) en Mark de Jong (drums).

www.badcuyp.nl
Albert Cuyp Markt
675 96 69

Rialto

Een selectie uit het programma

RIALTO PODIUM - IFFR PREVIEW

dinsdag 11 januari, 19.30 uur

In januari geeft Rialto Podium een voorproefje op het International Film Festival Rotterdam (IFFR), dat plaatsvindt van 26 januari tot en met 6 februari 2011.

IFFR Preview: *Les amours imaginaires*

Xavier Dolan | Canada | 2010 | 95' | Frans gesproken

Francis en zijn hartsvriendin Marie weten zich geen raad wanneer zij beiden vallen voor de charmes van de jonge Nicolas. Als zij vriendschap sluiten met de nog onbekende en onschuldige jongeman zet dit hun vriendschap op het spel. Bij elke ontmoeting, gebeurtenis en aanraking krijgt hun relatie meer weg van een ongezonde driehoeks-verhouding.

De eenentwintigjarige Xavier Dolan brak door als acteur, scenarioschrijver en regisseur met zijn debuutfilm *J'ai tué ma mère* (2009). *Les amours imaginaires* won op het filmfestival van Cannes in 2010 de *Regards Jeune*, de prijs van de jongerenjury.

Bibliotheek Cinétoł

Een selectie uit het programma

Samen lezen

Oefenen met lezen voor kinderen vanaf 6 jaar
Elke woensdag, 14.15 uur Toegang gratis

Voorlezen en knutselen voor kinderen vanaf 4 jaar

Elke woensdag, 15.00 uur Toegang gratis

Opening IVKO School – Kunst in de Buurt

14 januari, vrijdag, van 13.00 tot 18.00 uur

Feestelijke opening IVKO school op het Asscherterrein. Tussen 13.00 uur en 15.30 uur is er een feestelijk gevarieerd programma aangeboden door Cultuur Cluster Asscher in Bibliotheek Cinétoł. De partners van het CCA presenteren zich middels een informatie markt, verder zal er muziek zijn van de IVKO leerlingen en een lezing van Folkert Haanstra over authentiek leren. Alle buurtbewoners zijn van harte welkom, drankjes en hapjes staan klaar. Om 16.30 uur zet het programma zich voort in het IVKO gebouw.

De Nationale Voorleesdagen

Woensdag 19 januari, 10.00 uur

Voorleesontbijt

Simone Kukenheim, wethouder Cultuur in Amsterdam Zuid leest het prentenboek van het jaar 2011 voor, Fiet wil rennen van Bbi Dumon Tak en Noëlle Smit.

rialto

Ceintuurbaar 338
Telefoon: 676 87 00
www.rialtofilm.nl

Bibliotheek Cinétoł
Tolstraat 160,
tel: 020-6623184

Saskia's
huiskamer

Saskia's huiskamer

Van maandag tot en met donderdag voor groepen.

Albert Cuypstraat 203 - Tel: 06 28 629 839
www.huiskamerrestaurant.com

Huisartsenpraktijk Pijp-Zuid

Huib Franssen & Ernst Wijsmuller

Spreekuur volgens afspraak

Kuiperstraat 151a

1073 ER Amsterdam

Tel: **020-671 33 89**

Nog open voor nieuwe patiënten.

www.huisartsenkuiper.nl

Albert Cuypmarkt 228

Reparatie van alle
merken motoren.

VAN OSTADESTR 340-346
TEL: 676 63 71
FAX: 662 74 42

Jeffrey's Café

Darts & Pool

voor feesten en partijen
open dag. van 12.00- 1.00 en

Vrij en Zat tot 03.00
Eerste Sweelinckstraat 11
tel: 471 13 32

Zuid Afrikaans Specialiteiten

tjing tjing
Zuid-Afrikaanse
specialiteiten

Café / Restaurant / Terras
Banqueting / Zaalverhuur

Open tot laat
wireles internet aanwezig
C.Trooststraat 56 / Tel: 676 09 23
www.tjingtjing.com

Mambo Pasta

De lunchroom en het
terras van de Pijp

1e vd. Helststraat 66
Tel: 679 12 95

REURING

Café Restaurant
Lutmastraat 99
Tel: 7770996

www.cafereuring.nl

Mikado Flinckx

Restaurant

Govertflinckstraat 326
Tel: 020-676 78 97

Keuken open
17.30 - 22.30

Maandag & dinsdag gesloten

www.flinckx.nl

info@flinckx.nl

HELDEN

Eerste vd Helststraat 42
Tel: 6733332
www.helden.eu

Spaans Restaurant

Vamos A Ver

Govert Flinckstraat 308
Telefoon 020 673 69 92
www.vamosaver.nl

Dinsdag gesloten
Cerrado los martes

1e vd. Helststraat 35

Brood en Banketbakkerij Rud.H.Venkamp

ANNO 1897

Al ons (klein)brood en
gebak
eigen fabrikaat

Ceintuurbaan 232

Tel: 662 12 09

1e vd Helststraat 50 - Tel 671 22 42
www.wijnbar.nl

Dagelijks geopend van 14.00 tot 23.00
2e Jan Steenstraat 1 Tel 671 42 64

De Turkse
Bakkerij van
De Pijp.
Ferdinandbol
straat 46
Tel: 6766392

Sonny FALAFEL

VLAAMSE FRITES

Wij zijn wegens ver-
bouwing t/m 17 januari
gesloten.

3 DARTBANEN
EN BILJART

WWW.EDDYBAR.NL
Gerard doustraat 58
Tel: 6734385